

SOS2100 29. oktober 2003

Kjønn og arbeidsmarked 2

Litteratur: Petersen 2002.

Petersen

- Er kvinner og menn likestilte i arbeidsmarkedet?
- USA, Sverige og Norge
- 3 former for kjønnsdiskriminering

1. Direkte lønnsdiskriminering

Ulik lønn for likt arbeid

Ulovlig fra -63 (USA) -78 (Norge) -79
(Sverige)

I dag: Små kjønnsforskjeller i lønn m/m
kvinner og menn i lik stilling og - virksomhet

2. Stillingsdiskriminering

Ansettelse, forfremmelser, avskjedigelser
Ulovlig fra 1964 (USA)

I dag: Lite forskjeller i ansettelse
Lite/ingen -----"----- opprykk
Lite studier av avskjedigelser

Glasstak

Kvinner rekrutteres ikke til stillinger over et visst nivå.

- Pga:
- holdes ute
 - utd.valg
 - bruker mer tid på familie
 - ønsker ikke lederstillinger

Norge: Lave lederlønninger + dyrt å kjøpe tjenester
⇒ mindre kvinner i lederstillinger

3. Verdsettingsdiskriminering

lik lønn for arbeid av lik verdi

Høyesterettsdom i USA 1981

I dag: Store lønnsforskjeller m/m mannsyrker og kvinneyrker

Vanskelig å avgjøre hva som er arbeid av lik verdi

Årsaker til ulikhet

- Lite diskriminering fra arb.giver
- Men: Utd. valg
- Forholdet familie/jobb
- Arb. deling i hjemmet
- Lavere lønn i kvinnedom. yrker

Hvordan redusere kjønnsforskjeller?

- Delvis roligere arbeidsliv
- Høyere lederlønninger, lavere kostnader på tjenester
- Kjønnkvotering
- Få kvinner til å søke teknologisk utd.
- Endre arb.deling i familien (hvis ønskelig)

Kritikk

- Individualistisk tilnærming
- Verdsettingsdiskriminering strukturelt fenomen
- Uklart skille lønns/stillingsdiskriminering
- Lite undersøkelser om stillingsdiskriminering

- Glemmer ulikheter i søketendens og eksterne opprykk
- Tilsynelatende lønnslikhet: Glemmer utd./alder/erfaring
- Utelater deltidsarbeid og hjemmeværende
- Utelukker at menn kan endres